

Kúria határozat a szolgálatban kötelességszegés vétségének megállapíthatósága tárgyában

2016. dec. 15.

A tényállás lényege szerint a Határrendészeti Kirendeltség stabil hőkamera kezelője a hajnali órákban személyek mozgását észlelte a határ közelében. Az intézkedő határrendészek a helyszínre indultak, mikor a szemből, nagy sebességgel érkező gépjárművek kapcsán felmerült a csempészet gyanúja. Emiatt a gyanús gépjárműveket követni kezdték, miközben értesítették az Határrendészeti Kirendeltség ügyeletesét azzal, hogy kérjen zárást a V. Rendőrkapitányságtól a Tisza-hídon. A vádlottak ezért a 41. számú főúton a Száraz-híd melletti lehajtóba betolatva a feljűk haladó, határrendészek által üldözött gépjárművet megpróbálták ellenőrzésük alá vonni. A szolgálat ellátása során a vádlottak az ellenőrzendő gépkocsik haladási irányával ellentétes oldalán álltak meg, és a rendőrségi gépjárműből egyikőjük sem szállt ki, ugyanakkor az ellenőrzés módjára konkrét utasítást nem kaptak, a hátérrendészek által kért útzárról

vagy áteresztő pont megszervezéséről tudomással nem bírtak, az a vonatkozó szabályok szerint a két gépkocsizó járőr által nem is lett volna végrehajtható. Ezért a Kúria az első- és másodfokú ítéleti tényállás kiegészítése mellett megállapította, hogy a vádlottak a kapott utasításnak eleget tettek, a gyanús gépjárművek feltartóztatásra vagy megállítására azonban nem volt lehetőségük, így a vádlottak szolgálati kötelességüket nem szegték meg.

Ennek kapcsán **a Kúria megállapította, hogy a szolgálatban kötelességszegés vétsége esetében „a más módon súlyosan megszegés”, mint elkövetési magatartásnál azt kell vizsgálni, hogy az ugyanezen bekezdésben megjelölt három elkövetési magatartással legalább azonos súlyú, a szolgálatra nézve azonos mértékű jogsérelmet előidéző magatartásról van-e szó. Ennek megállapításánál annak van jelentősége, hogy mi volt az elkövető feladata, mire vonatkozott a szolgálati kötelezettsége, és ez a katonai érdekek szempontjából mennyire volt jelentős.** Emellett azonban fontos annak vizsgálata is, hogy a szolgálati előírások megszegése miben nyilvánult meg.

Tájékoztató a Kúria Bhar.I.971/2016/3. számú, a szolgálatban kötelességszegés vétsége megállapíthatósága tárgyában hozott jelentős határozatáról

Dátum: 2016. december 13.

A szolgálatban kötelességszegés vétsége akkor valósul meg a Btk. 438. § (1) bekezdés 4. fordulata szerinti elkövetési magatartással, ha a kötelességszegés – annak mibenléte, jellege miatt – eléri azt a szintű mulasztást, amelyet a nevesített három elkövetési fordulat tartalmaz.

A bíróság a vádlottakat bűnösnek mondta ki a Btk. 438. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntetében, ezért őket százhusz–százhusz napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 120.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletet megváltoztatta és bűncselekmény hiányában mindkét vádlottat felmentette a szolgálatban kötelességszegés büntetének vádjára alól, így a másodfokú határozat ellen az ügyészség jelentett be fellebbezést mindkét vádlott terhére.

A tényállás lényege szerint a Határrendészeti Kirendeltség stabil hőkamera kezelője a hajnali órákban személyek mozgását észlelte a határ közelében. Az intézkedő határrendészek a helyszínre indultak, mikor a szemből, nagy sebességgel érkező gépjárművek kapcsán felmerült a csempészet gyanúja. Emiatt a gyanús gépjárműveket követni kezdték, miközben értesítették az Határrendészeti Kirendeltség ügyeletesét azzal, hogy kérjen zárást a V. Rendőrkapitányságtól a Tisza-hídon.

A vádlottak ezért a 41. számú főúton a Száraz-híd melletti lehajtóba betolatra a feléjük haladó, határrendészek által üldözött gépjárművet megpróbálták ellenőrzésük alá vonni. A szolgálat ellátása során a vádlottak az ellenőrzendő gépkocsik haladási irányával ellentétes oldalán álltak meg, és a rendőrségi gépjárműből egyikőjük sem szállt ki, ugyanakkor az ellenőrzés módjára konkrét utasítást nem kaptak, a háttérrendészek által kért útzárról vagy áteresztő pont megszervezéséről tudomással nem bírtak, az a vonatkozó szabályok szerint a két gépkocsizó járőr által nem is lett volna végrehajtható.

Ezért a Kúria az első- és másodfokú ítéleti tényállás kiegészítése mellett megállapította, hogy a vádlottak a kapott utasításnak eleget tettek, a gyanús gépjárművek feltartóztatásra vagy megállítására azonban nem volt lehetőségük, így a vádlottak szolgálati kötelességüket nem szegték meg.

Ennek kapcsán a Kúria megállapította, hogy a szolgálatban kötelességszegés vétsége esetében „a más módon súlyosan megszegés”, mint elkövetési magatartásnál azt kell vizsgálni, hogy az ugyanezen bekezdésben megjelölt három elkövetési magatartással legalább azonos súlyú, a szolgálatra nézve azonos mértékű jogsérelmet előidéző magatartásról van-e szó.

Ennek megállapításánál annak van jelentősége, hogy mi volt az elkövető feladata, mire vonatkozott a szolgálati kötelezettsége, és ez a katonai érdekek szempontjából mennyire volt jelentős. Emellett azonban fontos annak vizsgálata is, hogy a szolgálati előírások megszegése miben nyilvánult meg.

Budapest, 2016. december 13.